

Leena Alerini

Esko Ojala on huolissaan hevosalasta. Hän toivoi, että hevosalaa koskevat päätökset ja linjaukset jätetään hevosihmisille.

"Hevosmiehet hevosten asioita hoitamaan!"

LOIMAA Mikä saa pitkään jo eläkkeellä olleen, ensi vuonna 80 vuotta täyttävän eläinlääkintöneuvoksen ottamaan kiivaasti kantaa tämän päivän eläinsuojeluasioihin?

Se sama, mikä saa hänet tarttumaan edelleen kengityspakkiinkin ja napputamaan suomenhevosele kengät jälkään: rakkaus hevosiin, hevosten heiluun ja siihen kokonaisuuteen, minkä hevosia muodostaa.

Se, että hevosiesko Esko Ojala on ennen kaikkea hevostenomistajien asiaila.

Viime aikoina Ojalkan mielestä hevostenomistajien oikeuksia on poljettu ennakkamattomalla tavalla.

Ojala on toiminut lukuisissa erilaisissa hevosten luottamusta- ja muissa tehtävissä, muun muassa Hevostenomistajien keskuksissa viimeisten 50 vuoden aikana.

"Joskus tuli ajettua sisäänkirjotuspakko pois raviradailtoilta... Siitä syntyi polemikkia aikanaan", hän muistelee. "Mutta aina täytyy pitää mielessä se, että vaikka asiat riitelevät, ihmisten ei tarvitse riidellä."

Hän puhuu pitkän kokemuksensa tuomaa perspektiivistä vastenperitellen. Nykytilanteesta Ojala on syvästi huolissaan. Hän on havainnut saman, minkä moni muukin "vanhan koulun" hevosmiehistä nimittään, että hevosatidit eivät ole enää "hävaimässä". Ne ovat osittain jo hävinneet.

Pahinta Ojalkan mielestä on, että hevosintaidot ja syvälinen tietämys hevosten tarpeista ja ominaisuuksista on hävinnyt.

sista ovat häviämässä eläinlääkäreiltäkin.

Ojala näkee, että tämän päivän vastavalmistuneet eläinlääkärit ovat usein kaupungeista ja saattavat syyllistyä eläinten inhimillistämiseen yhtä helposti kuin asiakkaansaakin.

Hevoset ovat vaikeasti hahmoteltavissa asemassa, jossakin tuotantoläimän ja lemmikin välimaastossa.

Lisäksi: "Hevosmiehen on ihan oma juttunsa. Eivät kaikki ole hevosmiehiä, vaikka koulutus alalle olisikin ja hevosiaikin kotona", Ojala toteaa.

"En paljon kirjistä, kun totean, että tilanne on se, että koulutuksen alussa Eläinlääketieteessä on opiskelijoita, jotka eivät kerkeästi oppimattana erota lehmää hevosesta. Heille täytyy antaa tällaisistakin asioista peruskursseja."

Ojala toteaa, että aihe on "monessa kohdassa vaikeaa ja arka": "Välikin on tullen tässä nyt astuneeksi tuoreen tuleen kollegoiden tai muiden virkaveijien varpaille."

Ojala ei kuitenkaan emmi niin tehdä: "Koulutuksessa on vitkaa ja se täytyy muuttaa ennen kuin tässä joudutaan lopullisesti sivuraiteille. Ei saa olla niin, että hevosasioita koskevia päätöksiä, linjauksia ja lausuntoja tekevät kokemattomat virkaeläinlääkärit, joilla ei ole sitä kovaa osaamista ja kaikkopohjaa, mikä tulee vain riittävästi pitkästä käytännön praktiikasta hevosalalla", hän jyrisee.

Ojala miettii mistä saisi kättemmän tarvittavan tietäidän niille valmistuville tai jo virassa oleville eläinlääkäreille, joiden koulutuksessa on niin sanotusti hevostenomistavä aakko: "Jonkin Savon äijän talleille oppiin, sellaisen äijän, joka

hoitaa ja valmentaa yksökarsarjalaisia hevosia", hän ehdottaa.

"Sellaisella talleilla oppisi sellaiset viime aikoina esille tulleet hevostenhoidon perussatit, että heinät syötetään hevosille ulkona maalla, että tarha ei saa olla sileä hiekkapohja, vaan siinä pitää olla kantoja ja kiviä, jotta hevonen oppii koordinoimaan ja liikkumaan, että jokin yövalo hevosilla on pelkkää hömpötyä! Ja niin pois päin."

Hevosmiehistä kannaalta tilanne on vaikea, sillä oikeudessaan ei puolueetonta asiantuntuvain arvostusta nelosteta tai viitosteta alaspäin. Se, onko kyseessä kuontonen, seiska, kasi, ysi tai kymppi, ei viranomaiselle saa olla keskeisintä, vaikka hyvä arvostama aina toivoisikin."

"Mutta ilmeisesti joissakin tapauksissa on lähdetty selvittämään pitäsiko seiskan olla kasi", hän pohtii.

"Se on olennasta, kärsikö eläin. Jos eläin voi hyvin, on hyväkuntoisen ja tyytyväisen olonin, asiat eivät voi olla kovin huonolla tollalla."

"Sen verran on kantaat lukemiin tapauksiin, että jos todella tämä valo on se syy, miksi ollaan hoviouksessa, niin kaikki ei ole mennyt niin kuin pitäisi."

Parviainen myöntää, että vaikka henkilökohtaisesti pitääkin kolmisenäistä säänsuojaa kaikille hevosille miniminä, läinsääntö jättää tähän ja moneen muuhunkin asiaan tulkinnanvaran. "Säänsuojan kolmisenäisyys ja yövalo ovat suosittasioita, ei laki."

Suositus ei ole määräys. Parviainen muistuttaa, että eläinsuojelulaki on laadittu muodostamaan eläimenpidolle hyvät ja tarkoituksenmukaiiset puitteet, ei ohjeistamaan ohjeistamisen vuoksi. Hän myöntää, että vaikka eläinsuojeluviranomaisen saakin antaa määräyksiä, viime kädessä tuomioistuon se paikka, jossa viimeinen sana sanotaa.

Eläinsuojeluviranomaisen on liikkuttava väljän eläinsuojelulain puitteissa ja koetettava tehdä tilanteen vaatimat oikeat tulkinnot: "Valiustuksesta laissa todetaan esimerkiksi, että sen on oltava riittävä. Eli sen on oltava sellainen, että eläimet näkee tarvittaessa hoitaa. Tallissa ja pihatossa on oltava kiinteä valaistus. Jos säänsuojassa on jokin roikka-

maalatousalan päivän polttaviin kysymyksiin. Eläinsuojeluasiat ovat ajantuneet hän taulaste ja joutuneen hän vikaraiteille."

Hevostenomistajan kannalta tilanne on vaikea, sillä oikeudessaan ei puolueetonta asiantuntuvain arvostusta nelosteta tai viitosteta alaspäin. Se, onko kyseessä kuontonen, seiska, kasi, ysi tai kymppi, ei viranomaiselle saa olla keskeisintä, vaikka hyvä arvostama aina toivoisikin."

"Mutta ilmeisesti joissakin tapauksissa on lähdetty selvittämään pitäsiko seiskan olla kasi", hän pohtii.

"Se on olennasta, kärsikö eläin. Jos eläin voi hyvin, on hyväkuntoisen ja tyytyväisen olonin, asiat eivät voi olla kovin huonolla tollalla."

"Sen verran on kantaat lukemiin tapauksiin, että jos todella tämä valo on se syy, miksi ollaan hoviouksessa, niin kaikki ei ole mennyt niin kuin pitäisi."

Parviainen myöntää, että vaikka henkilökohtaisesti pitääkin kolmisenäistä säänsuojaa kaikille hevosille miniminä, läinsääntö jättää tähän ja moneen muuhunkin asiaan tulkinnanvaran. "Säänsuojan kolmisenäisyys ja yövalo ovat suosittasioita, ei laki."

Suositus ei ole määräys. Parviainen muistuttaa, että eläinsuojelulaki on laadittu muodostamaan eläimenpidolle hyvät ja tarkoituksenmukaiiset puitteet, ei ohjeistamaan ohjeistamisen vuoksi. Hän myöntää, että vaikka eläinsuojeluviranomaisen saakin antaa määräyksiä, viime kädessä tuomioistuon se paikka, jossa viimeinen sana sanotaa.

Eläinsuojeluviranomaisen on liikkuttava väljän eläinsuojelulain puitteissa ja koetettava tehdä tilanteen vaatimat oikeat tulkinnot: "Valiustuksesta laissa todetaan esimerkiksi, että sen on oltava riittävä. Eli sen on oltava sellainen, että eläimet näkee tarvittaessa hoitaa. Tallissa ja pihatossa on oltava kiinteä valaistus. Jos säänsuojassa on jokin roikka-

LEENA ALERINI

"Ei ole olennaista, ovatko eläimen olosuhteet kuutosen tai yhdeksikön arvoiset"

Turha kärsimys pois

Eläinsuojelutöitä vuodesta 1996 tehnyt eläinlääkärinä Tapani Parviainen pohtii hevosten tarpeita ja hevostenomistajien oikeuksia työhuoneensa Helsingin Pasilan virastokeskuksessa.

Viime aikoina mediassa esillä olleisiin tapauksiin (Yövalo, Sastamalan hevosest) Parviainen kertoo tutustuneensa lehdistä. Viimeisimmässä uutisoidussa nk. Asikkalan tapauksessa hän oli viime viikolla käräjäoikeudessa syyttäjän nimeämaina todistajana.

Kaksi viikkoa sitten Hevosurheilulehdessä julkaistiin, SEY:n toiminnanjohtaja Helinä Ylisen alaleikkijottamaan lukijan kirjeeseen, jossa Parviasta siteratiin säänsuojoiin liittyen, hän ei sen sijaan ota kantaa, sillä "en sitä kirjoitusta ole edes nähnyt."

"Siinä ilmeisesti viitattiin johonkin aiemmin pitämään luontoon."

Parviainen muistuttaa, että eläinsuojeluviranomaisen tarkoituksena on estää eläinten turha kärsimys, ei katoa jättää hevoset ulos mennessään koko päiväki pois, on varauduttava siihen, että säänsuojia on tarpeellisten."

Tarkastuspöytäkirja

Parviainen muistuttaa, että eläinsuojelutarkastuspöytäkirja tehdään yhteistyössä tarkastettavan kanssa: "Tarkastettavan on saatava antaa selvitys asioista ja mahdollisista syyistä, jotta voi johtaneet olemissa olevaan tilanteeseen."

Entä, onko suomalainen eläinsuojelu jotenkin huonompi jamaassa? Kärsivätkö eläimet enemmän kuin ennen?

"En sanoisi niinkään. Tälle ajalle on tyypillistä se, että ei tiedetä tarpeeksi siitä elämästä, joka omistetaan. Ja se, että halitaan valtavia määriä eläimiä, eikä ehdiä sitten niitä hoitamaan."

"Sekin on uusi ilmiö, että helposti lähdetään selvittämään asioita oikeusteitse."

Eläinsuojeluvallontu puolestaan kärsi Parviainen mukaan siitä, että se on "liian monien kädessä". "Niin olen aika moni toimija tekee liian vähän työtä, jolloin ei ole aikapohjalla, jouta min verrat. Esimerkiksi minun alueellani kunnaneläinlääkärit teke toistatua tarkastusta, jotka minä valvon. Kyllä tuollaisissa määrissä tyhempikin jo alkaa tajuta mistä on kysä: "LA

Eläinsuojeluviranomaisen on liikkuttava väljän eläinsuojelulain puitteissa ja koetettava tehdä tilanteen vaatimat oikeat tulkinnot: "Valiustuksesta laissa todetaan esimerkiksi, että sen on oltava riittävä. Eli sen on oltava sellainen, että eläimet näkee tarvittaessa hoitaa. Tallissa ja pihatossa on oltava kiinteä valaistus. Jos säänsuojassa on jokin roikka-

LEENA ALERINI

lamppu –enka sano etteikö sellainenkin voi hyvin olla riittävä –sen roikkalampun on oltava valmiiksi asennettuna käyttövalmiina ettei sitten hätätilanteessa lähdetä etsimään valoa."

"Lampun mukaan vain bisoin on sellainen eläin, jota saa kasvattaa ympäri vuoden ilman mitään säänsuojaa", Parviainen aloittaa.

"Muilla eläimillä säänsuojia on oltava. Ja sen on oltava riittävä", hän jatkaa.

"Riittävyden suhteen on käytettävä tarveharkintaa ja mentävä tapauksen mukaan. Mutta sen on tarjottava saten ja viiman suojaa, sen on oltava alustalant kuiva ja tarjottava makuupaikat kaikille sille olevalle eläimille. Ite asiassa saunokin kaikille muillekin hevosille, koska hevosiä ei tässä suhteessa erotella ruoduttain."

"Jos olet vaikka ravivalmentaja ja asut tallin yhteydessä, ei säänsuojia hevostarhoissa ole edes välttämätön, sillä räntäsaateen sattuessa saat hevoset sisälle. Mutta henkilö, joka jättää hevoset ulos mennessään koko päiväki pois, on varauduttava siihen, että säänsuojia on tarpeellisten."

Tarkastuspöytäkirja

Parviainen muistuttaa, että eläinsuojelutarkastuspöytäkirja tehdään yhteistyössä tarkastettavan kanssa: "Tarkastettavan on saatava antaa selvitys asioista ja mahdollisista syyistä, jotta voi johtaneet olemissa olevaan tilanteeseen."

Entä, onko suomalainen eläinsuojelu jotenkin huonompi jamaassa? Kärsivätkö eläimet enemmän kuin ennen?

"En sanoisi niinkään. Tälle ajalle on tyypillistä se, että ei tiedetä tarpeeksi siitä elämästä, joka omistetaan. Ja se, että halitaan valtavia määriä eläimiä, eikä ehdiä sitten niitä hoitamaan."

"Sekin on uusi ilmiö, että helposti lähdetään selvittämään asioita oikeusteitse."

Eläinsuojeluvallontu puolestaan kärsi Parviainen mukaan siitä, että se on "liian monien kädessä". "Niin olen aika moni toimija tekee liian vähän työtä, jolloin ei ole aikapohjalla, jouta min verrat. Esimerkiksi minun alueellani kunnaneläinlääkärit teke toistatua tarkastusta, jotka minä valvon. Kyllä tuollaisissa määrissä tyhempikin jo alkaa tajuta mistä on kysä: "LA

Eläinsuojeluviranomaisen on liikkuttava väljän eläinsuojelulain puitteissa ja koetettava tehdä tilanteen vaatimat oikeat tulkinnot: "Valiustuksesta laissa todetaan esimerkiksi, että sen on oltava riittävä. Eli sen on oltava sellainen, että eläimet näkee tarvittaessa hoitaa. Tallissa ja pihatossa on oltava kiinteä valaistus. Jos säänsuojassa on jokin roikka-

Tapani Parviainen.

MTK:n päälakimies: "Laillisuusperiaate horjuu"

Ponien yövalotapaus on uutisoitu myös Maaseudun Tulevaisuus-lehdessä (14.9.). Hevosurheilun viime toukokuusta lähtien seuraamassa tapauksessa on käsitelty Ilona Lahdenranta sai eläinsuojelutarkastuksen seurauksena käräjäoikeuden tuomion poninohjat valaistuksesta, jatkajohdoista ja miljoonakalaa-akvaarion leväisytydestä. Hän valitti asiasta hoviouksuteen.

MT-lehdessä asiaa kommentoi MTK:n päälakimies Risto Airikalla ei säästele sanojaan Hevosurheilulle: "Jonkinlainen vihertävä luonnonkonsontajattelu levävy yhteiskunnassamme, mikä näkyy muun muassa tällaisina tapauksina, joissa joku kymmeniä ihmisiä mobilisoidaan puimaan miljoonakalojen olosuhteiden hoviouksuteessa. Ja samaan aikaan Suomi saa EU:sta jatkuvasti moitteita ihmisoikeusasioiden huonosta tilasta ja vanhuksien ja jätetty heille hoitoloissa."

Kysymykseen, miten tällainen on ylipäänsä mahdollista oikeusvaliossa Airikalla vastaa filosofisesti: "Tällaisille ilmiöille on tyypillistä, että niitä ei sisällä päin nähä ja pystytä arvioimaan objektiivisesti."

Airikalan mukaan kellojen pitäsiti soida, kun hoviouksuteesta haetaan oikeutta tilanteessa, jossa epäselväksi on jäänyt jo käräjäoikeustiedolla onko mitään rikosta ylipäänsä edes tapahtunut, kuten Lahdenrannan tapauksessa, jossa yhdenkään eläimen ei pystytty osoittamaan kärsineen.

"Kun rikosoikeudessa puhutaan rikoksesta, täytyy rikoksen tunnusmerkit pystyä osoittamaan ja niiden tulee ilmeitv laista", Airikalla toteaa tutustuttuaan "yövalo-tapaukseen".

Lahdenrannan tapauksessa annettua käräjäoikeuden pöytäkirjasta Airikalla toteaa: "Kaikki syytekohtat ovat hyvin lieviä ja korkeintaan tuottamuskellisia. Nämä sähköjohdot ynnä muut vastaavat kohdat."

"Se kertoo tapauksen luonteesta jo paljon, että suurin osa syytekohtista on käräjäoikeudessa hylättyä kymmenkuntaan tuhatasi EU-tukien menetyksien. Sauti sitten asiassa, jossa ei mistään eläimen pahoinpitelystä edes ole kyse."

Airikalla arvioi asiasta kysyttäessä onkalta, että näiden miljoonakalojen asian puitsemaan on käytetty ainakin 10 000 euroa valtion varo-

ja. "Ja asianajajien palkkiot siihen päälle. Ei tällaisessa ole enää mitään näköistä järkää."

Tapauksissa, joissa eläimiä on eläinsuojeluviranomaisen toimesta otettu ensimäärällä tarkastuskerralla haltuun ja jopa lopetettu, on Airikalan mukaan toimittu selkeästi vastoin lakia: "Marssi-joukko on se, että ensin annetaan neuvoja ja ohjeita. Ja tullaan sitten uudelleen käymään ja katsomaan, ovatko olosuhteet parantuneet. Ja jos on akuutti tilanne ja eläin on hätää kärsimässä, eläinlääkäri on siinä tapauksessa ensisijaisesti velvollinen järjestämään häädissä olevan eläimen hoidon. Hän tekee sen siinä tapauksessa tietienklamen hevostenomistajan kustannuksella. Lopettaminen on vasta viivohvimeinen hätkäkeino."

Nimettyömiin ilmiäntoisiin perustuu valvontaysteemi ei ole Airikalan mukaan yksilön oikeusturvaa ajatellen ongelmaton sekä: "Eläinasioita perättömää ilmiäntoia voi tehdä määrätöntä ja viranomaisen perusolettamusta on joka kerta, että ilmiänto on paikkansapitävä."

LEENA ALERINI

TÄSTÄ PUHUTAAN! Ravihepo II

RaviRisteilyllä puhutaan taas asiat halki. 250 ensimmäiselle ilmaisen osallistuminen ajankohtaiseen seminaariin:

- Markkinoitdankoo raviurheilua tulevaisuudessa hevosilla vai peleillä?
- Ravikalipulartajonta – nuorten hevosten rooli?
- Riittääkö raviurheilun iku kovenevassa kilpailussa?

Paneelissa alustavasti mm. Janne Ekholm, Heikki Kankainen, Harri Koivunen, Reima Kuisla, Tuomas Pakkanen, Tuomo Pekonen, Vili Pesu, Pekka Soini, Mika Sohlberg ja Ilkka Talasranta (muutokset mahdollisia).

RaviRisteily 26-27.9.

RaviRisteilyllä lähtee lauantaina klo 20.15, ja palaa Turkuun sunnuntaina klo 19.15.

Hinnat alk. 17,00 €/henk. (C4-hytti)
Myynti:
 Matkapaajat, Turku, Kristiinankatu 10, puh. 010 2323 103, 010 2323 970
 Sekä Matkapaikojen muut toimistot
www.matkapaajat.fi